

Project: Raamovereenkomsten Erasmus MC

Kenmerk: ESA2506

Onderwerp: vragen om inlichtingen aanbesteding raamovereenkomsten architectuur en installatie-advies

Nr.	Perceel	Document	Hfdst / paragraaf	blz.	Vraag	Antwoord
1	2	Aanbestedingsleidraad	4.2.3	10	Kun u bevestigen dat het toegestaan is om één specifiek referentieproject voor meerdere onderdelen in T2.1 t/m T2.3 toegepast mogen worden?	<i>Ja, dat is akkoord.</i>
2	2	Aanbestedingsleidraad	4.2.3	11	T.a.v. referentie eis T2.3 geeft u aan dat het technisch ontwerp afgerond moet zijn in een periode van 1 april 2020 of recentier. Vergelijkbare raamcontracten voor ziekenhuizen al zeker academische ziekenhuizen worden niet zoveel uitgevraagd waardoor diverse partijen op voorhand al uitgesloten worden van deelname. Graag willen wij u vragen om de periode van 1 april 2020 tot uiterlijke aanmeldingsdatum van deze aanbesteding op te verlengen tot 1 april 2015 voor deze referentie.	<i>Akkoord. De eis wordt als volgt aangepast: Van de referentie dient de fase Technisch Ontwerp (conform DNR-STB 2014 of vergelijkbaar) te zijn afgerond in de periode van 1 april 2014 tot uiterlijke aanmeldingsdatum van deze aanbesteding. Dit geldt voor T1, T2 en T3.</i>
3	2	Aanbestedingsleidraad	4.2.3	11	Indien verlenging van de realisatiedatum van het Technisch Ontwerp behorende bij de referentie T 2.3 tot 1 april 2015, zoals door ons verzocht, niet geaccepteerd worden willen wij u verzoeken om ook high tech projecten voor research clusters van universiteiten naast ziekenhuizen en academische ziekenhuizen toe te staan. Hiermee kan voorkomen worden dat diverse partijen op voorhand al uitgesloten worden.	<i>Zie het antwoord op vraag 2.</i>
4	2	Raamovereenkomst installatietechnisch adviseur	7 en 7.1	8	Facturering geschiedt naar rato van de voortgang van de werkzaamheden. Kan dit worden vervangen door facturering op basis van een nader overeen te komen facturatieschema?	<i>Erasmus MC bespreekt dit graag t.z.t. met de winnaar van de aanbesteding. Een facturatieschema is op zich inderdaad goed werkbaar, mits hierin ook de daadwerkelijke voortgang zo goed mogelijk wordt benaderd, zodat geen sprake is van voorfinanciering.</i>
5	2	Raamovereenkomst installatietechnisch adviseur	8, 8.1 en 8.2	8	De beperking van de aansprakelijkheid is niet gerelateerd aan de hoogte van de opdrachtsom van de nadere opdracht. Wij verzoeken u de aansprakelijkheid en de vrijwaring per nadere opdracht te beperken tot 3x de hoogte van de opdrachtsom met een maximum van € 2,5 mln	<i>Gezien de aard en omvang van deze specifieke opdracht en het belang ervan voor de organisatie van het Erasmus MC, is het belangrijk om de aansprakelijkheid onderling goed te regelen. Gezien de aard en omvang van deze specifieke opdracht en het belang ervan voor de organisatie van het Erasmus MC, is het belangrijk om de aansprakelijkheid onderling goed te regelen. Erasmus MC handhaaft de in de raamovereenkomst opgenomen beperking van aansprakelijkheid: De aansprakelijkheid van de adviseur is per schadeveroorzakende gebeurtenis beperkt tot een bedrag van EUR 1.250.000 (zegge: één miljoen tweehonderdvijftigduizend euro) met een maximum van EUR 2.500.000 (zegge: twee miljoen vijfhonderdduizend euro) per kalenderjaar. De hiervoor genoemde beperking van de aansprakelijkheid komt te vervallen: a) in geval van aanspraken van derden op schadevergoeding ten gevolge van dood of letsel; b) indien er sprake is van opzet of grove schuld aan de zijde van de adviseur of diens personeel; c) in geval van schending van intellectuele eigendomsrechten.</i>

Nr.	Perceel	Document	Hfdst / paragraaf	blz.	Vraag	Antwoord
6	2	Aanbestedingsleidraad en Raamovereenkomst installatietechnisch adviseur	2 respectievelijk 2.2	5 resp. 4	Uit de aanbestedingsleidraad wordt opgemaakt dat de maximale waarde van de raamovereenkomst 4.000.000,- bedraagt. Uit de Raamovereenkomst wordt opgemaakt dat de maximale waarde van de raamovereenkomst 2.000.000,- bedraagt. Beiden op basis van 2x4 jaar. Kan uitsluitel gegeven worden over de maximale waarde?	<i>De totale maximumwaarden van de raamovereenkomsten voor de percelen is als volgt:</i> <u>perceel 1 (bouwkundig advies)</u> € 1,0 mln. voor 4 jaar, incl. evt. verlengingen is dat € 2,0 mln. <u>perceel 2 (installatietechnisch advies)</u> € 2,0 mln. voor 4 jaar, incl. evt. verlengingen is dat € 4,0 mln.
7	2	Aanbestedingsleidraad, Raamovereenkomst en nadere overeenkomst installatietechnisch adviseur	-	-	Aangenomen wordt dat de scope van de instantiatie-advieswerkzaamheden de gebouwgebonden installaties betreft (wektuigkundig, elektrotechnisch, transport- en gevelonderhoudsinstallaties). Is deze aanname juist?	<i>Ja, dat is correct. Van de de installatieadviseur wordt wel verwacht kennis te hebben van een luchtverdeelssystemen in een OK en kan fungeren als gesprekspartner met de leverancier van het luchtverdeelstelsysteem over de technische consequenties en werking.</i>
8	2	Raamovereenkomst installatietechnisch adviseur	7.2	8	Voorgesteld wordt bij opdrachtverstrekking een percentage van het honorarium te factureren. Bent u daartoe bereid? Zo ja, met welk percentage?	<i>Niet akkoord. Facturatie vindt plaats op basis van verrichte werkzaamheden en voortgang, en niet vooraf.</i>
9	2	Raamovereenkomst installatietechnisch adviseur	7.4	8	Op welke wijze dient de voortgang van een project dat niet op regie uitgevoerd wordt aangetoond te worden?	<i>Hiervoor wordt de voortgang bepaald conform de per opdracht gemaakte afspraken.</i>
10	2	! ESA2506R001 aanbestedingsleidraad ROK bouwkundig en installatietechnisch-advies 20251216	2	4	welk niveau is gewenst voor de raming in deze definitiefase	<i>In de definitiefase dient de raming op basis van kostenkengetallen te zijn opgesteld.</i>
11	2	20251119 - ESA2506C002 - Raamovereenkomst installatietechnisch adviseur Erasmus MC	2.2	4	In deze paragraaf worden andere maximale waarden aangegeven voor de looptijd(en) van het contract dan in de aanbestedingsleidraad. We gaan er vanuit dat de bedragen in de aanbestedingsleidraad correct zijn. Is dit een juiste aanname?	<i>Dat is correct. Zie het antwoord op vraag 6.</i>
12	2	! ESA2506R001 aanbestedingsleidraad ROK bouwkundig en installatietechnisch-advies 20251216	4.2.3.	11	Er dienen 3 projectreferenties toegevoegd te worden aan de in te leveren stukken. Mogen er ook aanvullende of meer projectreferenties toegevoegd worden? En moeten deze dan ook voorzien worden van Bijlage 2 per extra referentie?	<i>Dat is correct, mits het maximale aantal pagina's per referentie niet wordt overschreden. Uit de inschrijving dient overigens duidelijk te herleiden zijn welke referentie voor welke eis / criterium geldt.</i>
13	2	! ESA2506R001 aanbestedingsleidraad ROK bouwkundig en installatietechnisch-advies 20251216	Bijlage 4	23	CMa: Voor de casus is integratie van een hybride OK op bestaand OK-complex opgenomen. Hier wordt gesproken over 'Opdekken op de OK' en 'wandrecirculatie units', ivm ruimtegebrek. Is in de plot wel rekening gehouden met opslag van dedicated instrumentarium, medische hulpmiddelen en (vaat-)protheses? Als ook het reserveren van technische ruimte voor de Röntgen-leverancier? Onze ervaring is dat dit incl. de hybride OK+bediening al snel 100 - 120m2 vraagt.	<i>De casus is opgesteld als een fictieve en vereenvoudigde uitgangssituatie, gericht op het toetsen van de inschrijvers op hun advies- en ontwerp-kundige aanpak. In de plot van de casus is geen aparte ruimte opgenomen voor opslag van dedicated instrumentarium, medische hulpmiddelen, (vaat-) protheses of voor reservering van technische ruimte voor de röntgenleverancier.</i> <i>Inschrijvers dienen deze elementen zelf mee te nemen bij hun raming en advies in het kader van de casus. Het doel is dat de inschrijver zijn aanpak en kosteninschatting baseert op de gegeven uitgangspunten, inclusief de beperkingen zoals 'opdekken op de OK' en 'wandrecirculatie-units'.</i>
14	2	! ESA2506R001 aanbestedingsleidraad ROK bouwkundig en installatietechnisch-advies 20251216	Bijlage 4	24	(CMa) Ontwerptraject: Is nu of ten tijde van start project, de leverancier van het Röntgenstatief betrokken / gecontracteerd?	<i>Nee, ten tijde van de start van het project (definitiefase) is de leverancier van het Röntgenstatief niet gecontracteerd.</i>

Nr.	Perceel	Document	Hfdst / paragraaf	blz.	Vraag	Antwoord
15	2	! ESA2506R001 aanbestedingsleidraad ROK bouwkundig en installatietechnisch- advies 20251216	Bijlage 4	24	(CMA) Ontwerptraject: zijn leveranciers 'medische inrichting' en Röntgen ook onderdeel van het ontwerpteam? of is EMC Team 'Strategie en Techniek & Duurzaamheid' daar verantwoordelijk voor?	<i>Leveranciers van medische inrichting en röntgenapparatuur zijn adviespartners en geen onderdeel van het ontwerpteam.</i>
16	2	Aanbestedingsleidraad	Par. 4.2.4.2		Bij gunningscriterium C (Projectteam) wordt er gevraagd naar de invulling van het projectteam. Betreft het hier het beoogde projectteam voor de casus, of betreft het de samenstelling van het projectteam voor de gehele raamovereenkomst?	<i>Het betreft een samenstelling van het projectteam voor de gehele raamovereenkomst.</i>
17	2	Aanbestedingsleidraad	Bijlage 1		In bijlage 1 checklist inschrijving geeft u aan dat de totale omvang maximaal 5 a4 betreft, exclusief CV's. Wij zien verder in de aanbestedingsleidraad geen verzoek voor het aanleveren van CV's. Bovendien wordt er in de beoordeling van gunningscriterium C al gelet op kennis en ervaring van het projectteam. Kunt u verduidelijken of CV's wenselijk zijn?	<i>Het indienen van een (eventueel) CV van leden van het projectteam maakt onderdeel uit van gunningscriterium C, als onderbouwing van de kennis en ervaring van het projectteam.</i>
18	2	DNR 2011	14 lid 5		Het laten vervallen van artikel 14 lid 5 DNR 2011 in combinatie met de aanvulling op artikel 13 lid 2 DNR 2011 is voor adviseur onredelijk bezwarend. Door deze aanpassing wordt adviseur ook geheel verantwoordelijk voor hulppersonen/ onderaannemers die hij door opdrachtgever verplicht wordt om in te schakelen. Wij verzoeken u daarom artikel 14 lid 5 DNR 2011 te handhaven.	<i>Naar de huidige inzichten wordt er geen hulppersoon ingeschakeld, maar het kan ook niet worden uitgesloten. Een hulppersoon wordt alleen voor geschreven indien hiervoor aanleiding is, een en ander ter beoordeling van de opdrachtgever. Het inschakelen van een hulppersoon zal niet onaangekondigd plaatsvinden. Het artikel blijft aldus ongewijzigd gehandhaafd.</i>
19	2	Raamovereenkomst installatietechnisch adviseur	Artikel 8 lid 2		De omvang van de aansprakelijkheid in artikel 8 lid 2 raamovereenkomst staat ons inziens niet in een redelijke verhouding tot de omvang van de door u aangegeven waarde van de raamovereenkomst. Ook is onduidelijk of deze aansprakelijkheid ziet op de gehele opdracht of op de afzonderlijke nadere opdrachten. Bent u bereid de aansprakelijkheid per nadere overeenkomst te beperken tot 3 x de waarde van de betreffende nadere overeenkomst met een maximum van € 2.500.000?	<i>Zie het antwoord op vraag 5.</i>
20	2	Nadere overeenkomst installatietechnisch adviseur	artikel 2.4		Naar aanleiding van artikel 2.4 Nadere overeenkomst installatietechnisch adviseur: Wij menen dat het redelijk is om herzieningswerkzaamheden kosteloos uit te voeren, indien sprake is van een toerekenbare tekortkoming van adviseur. In andere gevallen achten wij het echter proportioneel dat hier een kostenvergoeding tegenover staat. Bent u bereid overeen te komen dat de Adviseur de genoemde aanpassingen uitsluitend kosteloos dient te verrichten indien sprake is van een toerekenbare tekortkoming en Partijen in de andere gevallen in gesprek treden over vergoeding van de te maken kosten door Adviseur?	<i>Akkoord.</i>
21	2		DNR 2011 afwijkingen/.aanvullingen - Ad artikel 5 Werkzaamheden door derden		'Ergens voor instaan' kan juridisch gekwalificeerd worden als een garantie. Garanties zijn voor ons niet verzekeraar, omdat wij bij een garantie direct schadeplichtig zijn indien de garantie niet 100% is nagekomen, terwijl onze verzekeraar te allen tijde verlangt dat wij in de gelegenheid worden gesteld tot herstel. Graag zouden wij derhalve 'staat jegens de Opdrachtgever in' vervangen zien door 'draagt jegens de Opdrachtgever zorg', dit doet dus niet af aan onze verplichting, maar zorgt er voor dat wij verzekeringsdekking hebben in het geval van eventuele schade voortvloeiende uit het niet nakomen van deze verplichting. Bent u in het kader van het voornoemde bereid om de woorden 'staat jegens de Opdrachtgever in' te vervangen door 'draagt jegens de Opdrachtgever zorg'?	<i>Erasmus MC begrijpt dat de huidige bewoording van artikel 5 discussie kan opleveren met de verzekeraar en is bereid tegemoet te komen aan het verzoek om die aan te passen. Dat zal passend worden opgelost in de Raamovereenkomst. Daarbij merkt Erasmus MC wel op dat zij niet inziet hoe door adviseur ingeschakelde derden met terugwerkende kracht zouden kunnen worden verzekerd, indien adviseur dat niet adequaat heeft gedaan en Erasmus MC ten gevolge daarvan schade heeft geleden</i>

Nr.	Perceel	Document	Hfdst / paragraaf	blz.	Vraag	Antwoord
22	2		DNR 2011 afwijkingen/aanvullingen - Ad Artikel 11.6.1 Algemene verplichtingen van de Adviseur		De termijnen in het overeengekomen tijdschema zijn fatale termijnen. Het gevolg hiervan is dat wij direct aansprakelijk zijn voor een termijnoverschrijding, zonder dat wij de mogelijkheid hebben gehad om alsnog binnen een redelijke termijn na te komen. Onze verzekeraar verlangt echter dat wij, in verband met onze schadebeperkingsplicht, altijd de gelegenheid dienen te krijgen om onze verplichting alsnog na te komen – ook indien een termijn onverhoopt niet wordt gehaald. Bent u derhalve bereid om, in het kader van de verzekeraarbaarheid van het project, deze afwijking te laten vervallen?	<i>Nee. Vanwege de grote verwevenheid van diverse opdrachten verwacht het Erasmus MC het van belang dat ieder kan rekenen op de termijnen uit de planning.</i> <i>Uit het oogpunt van schadebeperkend handelen is het (zoveel mogelijk) goedmaken van vertraging overigens in ieders belang. Het alsnog nakomen van de verplichting door Opdrachtnemer is voor Erasmus MC dan ook het uitgangspunt, tenzij dit de belangen van Erasmus MC onevenredig schaadt. Dit ter beoordeling van Erasmus MC.</i>
23	2		DNR 2011 afwijkingen/aanvullingen - Ad Artikel 14.7.1 Schadevergoeding		De uitsluiting van artikel 14 lid 7 in het geval sprake is van een CAR-verzekering of een vergelijkbare verzekering voor een project, kunnen wij niet goed plaatsen. Indien de CAR-verzekering of een vergelijkbare verzekering dekking biedt voor ontstane schade, is het immers niet langer noodzakelijk adviseur hier aansprakelijk voor te stellen. Zou u dit kunnen toelichten, dan wel bent u bereid artikel 14 lid 7 onverkort te hanteren?	<i>Deze bepaling is bedoeld om discussie te voorkomen over wat een 'gebruikelijke CAR-verzekering of een vergelijkbare verzekering' is.</i>
24	2		DNR 2011 afwijkingen/aanvullingen - Ad Artikel 15 Omvang van de schadevergoeding – 1.1		De afwijking van artikel 15 DNR is in geval van een raamovereenkomst erg onredelijk. Voor nadere overeenkomsten onder de raamovereenkomst zou er al snel sprake zijn van een wanverhouding tussen beloning en risico en dat zal er mogelijk toe leiden dat wij geen interne goedkeuring krijgen om in te schrijven op deze opdracht. In onze ogen dient de aansprakelijkheid van de adviseur beperkt te worden per nadere overeenkomst. Is de opdrachtgever daarom bereid om te bevestigen dat de aansprakelijkheid van de adviseur per nadere overeenkomst beperkt is tot driemaal (3x) de opdrachtsom en met een maximum van 2,5 miljoen per jaar voor ieder jaar dat de raamovereenkomst voortduurt? Zo nee, kan de opdrachtgever toelichten waarom niet?	<i>Artikel 8.2 van de raamovereenkomst regelt de aansprakelijkheidsmaxima per Opdracht. Dit betekent dat voor iedere Nadere Overeenkomst die onder deze raamovereenkomst wordt aangegaan, de aansprakelijkheid van de adviseur is beperkt tot EUR 1.250.000 per schadeveroorzakende gebeurtenis met een maximum van EUR 2.500.000 per kalenderjaar. Zie ook ons antwoord op vraag 5. In artikel 15.1.1 wordt de totale (deel)opdracht van de adviseur bedoeld. Erasmus MC acht dit passend omdat er in voorkomende gevallen geen verband is tussen de hoogte van een mogelijke schade en de waarde van een (deel)opdracht.</i>
25	2		DNR 2011 afwijkingen/aanvullingen - Ad Artikel 16 Aansprakelijkheidsduur en vervalltermijnen – 1.1		Een vervalltermijn van 10 jaar betekent een verdubbeling in vergelijking met de huidige termijn van 5 jaar zoals vastgelegd in de DNR. Wij zien geen rechtvaardiging voor deze wijziging. Wij zijn echter bereid om de opdrachtgever tegemoet te komen en stellen daarom een vervalltermijn van 8 jaar voor. Aangezien het om een raamovereenkomst gaat, dient deze termijn van 8 jaar voor iedere nadere overeenkomst te gelden en aldus in te gaan na het einde van iedere nadere overeenkomst. Dit is onzes inziens een betere verdeling van risico's. Kan de opdrachtgever hiermee akkoord gaan?	<i>Naar het oordeel van Erasmus MC is de termijn van 10 jaren redelijk. Ten eerste is in een onderzoek van TU Delft naar voren gekomen dat in de eerste 5 jaar na een oplevering slechts 76% van de schadegevallen wordt ontdekt. In de periode 5 tot 10 jaar na de oplevering wordt nog eens 18% van de schadegevallen ontdekt. Ten tweede gaat de wetgever in bijvoorbeeld 3:310 BW zelfs uit van een termijn van 20 jaar. Hoewel dat om een verjaringstermijn gaat, geeft het wel een beeld van wat een redelijke termijn is.</i>
26	2		DNR 2011 afwijkingen/aanvullingen - Ad Artikel 17 Overige bepalingen verband houdende met schadevergoeding		We wensen art. 17 lid 1 DNR graag te behouden. We willen voorkomen dat de opdrachtgever eenzijdig kan besluiten onze facturen te betalen indien de opdrachtgever meent een recht op schadevergoeding te hebben. Indien onze facturen onterecht niet worden betaald, zijn we genooddaakt onze werkzaamheden op te schorten dan wel een incassoprocedure op te starten. Dat is voor de opdrachtgever niet wenselijk. Is de opdrachtgever bereid dit aan te passen?	<i>Nee. Of Erasmus MC in voorkomend geval betaalt conform de opdracht zal afhangen van de situatie. Uiteraard onderhoudt Erasmus MC geen betalingen op onredelijke gronden.</i>
27	2		DNR 2011 afwijkingen/aanvullingen - Ad Artikel 56 Betaling van advieskosten 7.1		Omdat dit een B2B-transactie betreft in plaats van een B2C-transactie, zien wij geen reden om de wettelijke rente voor consumenten te hanteren. Daarom vragen we de opdrachtgever de handelsrente voor handelstransacties volgens art. 6:119a BW aan te houden (en niet af te wijken van art. 57 DNR).	<i>De wettelijke rente voor handelstransacties bedraagt thans 12,5% en die voor niet-handelstransacties 7%. Naar het oordeel van Erasmus MC is die tweede meer marktconform dan de eerste, vandaar deze bepaling, die aldus ook ongewijzigd blijft.</i>

Nr.	Perceel	Document	Hfdst / paragraaf	blz.	Vraag	Antwoord
28	2		Raamovereenkomst		Artikel 8.2 - Deze aansprakelijkheidsregeling is gezien het feit dat het een raamovereenkomst is erg onredelijk. Voor nadere overeenkomsten onder de raamovereenkomst zou er al snel sprake zijn van een wanverhouding tussen beloning en risico en dat zal er mogelijk toe leiden dat wij geen interne goedkeuring krijgen om in te schrijven op deze opdracht. In onze ogen dient de aansprakelijkheid van de adviseur beperkt te worden per nadere overeenkomst. Is de opdrachtgever daarom bereid om te bevestigen dat de aansprakelijkheid van de adviseur per nadere overeenkomst beperkt is tot driemaal (3x) de opdrachtsom en met een maximum van 2,5 miljoen per jaar voor ieder jaar dat de raamovereenkomst voortduurt? Zo nee, kan de opdrachtgever toelichten waarom niet?	Zie het antwoord op vraag 5.
***einde**						